

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пульняшенко П.Р. Розрив передньої хрестоподібної зв'язки у собак. Фауна-сервіс: веб-сайт. URL: <https://pulniashenko.com.ua/uk/travmatologiya-i-ortopediya/hirurgiya-svyazok-i-nadkolennikov/svyazki-nadkolenniki-articles/razryv-perednej-krestooobraznoj-svyazki-u-sobak/> (дата звернення: 03.11.2023).
2. Романишин В.П. Розрив передньої хрестоподібної зв'язки. SuperVet: веб-сайт. URL: <https://www.supervet.com.ua/rphz> (дата звернення: 03.11.2023).

УДК 636.7:619:618.19:619:616.15:616–089

ЕРЛЕЦКІС Д. А., магістрант

Науковий керівник – **ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail emel_79@ukr.net

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ПОШИРЕННЯ, ПАТОГЕНЕЗУ, ПЕРЕБІГУ, МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОЯВУ ТА ЛІКУВАННЯ ПУХЛИН МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ У СОБАК ТА КІШОК

У статті наведені огляд літератури щодо сучасних підходів щодо поширення, патогенезу, перебігу, морфологічного прояву та лікування пухлин молочної залози у собак та кішок

Ключові слова: пухлини молочної залози, собаки, коти.

Одним із найпоширеніших захворювань серед дрібних домашніх тварин є новоутворення. Проблема онкозахворювань у тварин, як і людей є досить актуальною, адже вони найбільш поширені після хвороб серцевосудинної системи. Онкологія знаходиться в центрі уваги біологічної, медичної та ветеринарної наук. Це, в першу чергу, пов'язано з тим, що до теперішнього часу не знайдено високоефективних і надійних методів лікування пухлин, особливо злоякісних. Численні дослідження довели спільність рис пухлин у людей та тварин. Особливо це помітно в етіології, патогенезі, перебігу і морфологічному прояві. Такий зв'язок зумовлений низкою факторів, загальних для людини та тварин: середовище проживання, біологічні закономірності життєдіяльності, годівля тощо [1].

Пухлини молочних залоз у кішок та собак реєструються чи не найчастіше, серед онкопатології. За даними Борисевича В.Г. у третини кішок з пухлинами молочної залози діагностують рак, і близько 80% із них гинуть з метастазами у внутрішніх органах [2]. За даними Мамчук Н.А. на пухлини молочної залози у собак та котів припадає в середньому 43,2 % від загальної кількості новоутворень [3].

Згідно з дослідженнями Виговської К.Л. у 67% кішок виявляють одиничні новоутворення, первинно-множинний процес у 32,9% випадків. При цьому ознаки малігнізації регіонарних лімфатичних вузлів при пальпації було виявлено у 31,6% випадків. У 70% кішок, які приходили на прийом ставили попередній діагноз: рак молочних залоз. У прооперованих кішок гістологічно підтвердили діагноз на рак у 66% випадках, у 4% не підтвердили. За допомогою ультразвукового дослідження у всіх випадках був поставлений діагноз – метастатичний рак [4]. Найчастіше у кішок пухлинами уражуються молочні залози середніх та нижніх пакетів. Розміри новоутворень коливаються від кількох міліметрів, до десяти сантиметрів і більше. Вікова тенденція у кішок спостерігається від 8-ми років і старше.

Згідно з дослідженнями Зона Г.А. найбільше випадків новоутворень у собак припадає на вік 6-8 років (33,9%) та 9-11 років (32,7%). При вивченні порідної схильності було виявлено, що найбільш схильними до виникнення новоутворень є безпорідні собаки та метиси (42,3%) , а серед породистих – німецькі вівчарки (17,5%) та пуделі (11,9%) [5]. Під час гістологічної ідентифікації встановлено, що 46 % пухлин є доброякісними, 44 % – злоякісними та 10 % складають дисплазії молочної залози. Серед доброякісних пухлин частіше зустрічаються аденоми, фіброаденоми та фіброми [6].

За даними Багаєвої Є.А. пухлини молочних залоз собак є найпоширенішою патологією. Щорічна захворюваність раком молочної залози складає від 25% до 31% досліджуваних собак. Частіше клінічна маніфестація спостерігається у віці старше 8 років [1].

Згідно дослідження Броди Н.А. пухлини молочних залоз за частотою виникнення посідають друге місце, після пухлин шкіри і м'яких тканин, та зустрічаються переважно у тварин 7-11-річного віку (75 % всіх захворілих). Часто уражаються 4-5 пари молочних залоз, які є найбільш функціонально активними у собаки. Близько 58 % пухлин молочних залоз у собак доброякісного характеру [7].

Найпоширенішим, а інколи і основним методом лікування новоутворень у собак та котів є хірургічне видалення із захопленням здорових тканин. Зокрема, у випадках доброякісних пухлин оперативне видалення останніх є, як правило, основним заходом лікування. У цей же час, за новоутворень злоякісного характеру операція стає одним із важливих етапів у схемі комплексної терапії [8].

За даними Рубленко М.В. та Білого Д.Д. після оперативного втручання регенерація ран за первинним натягом реєструється у 75 % тварин, а у разі включення до схеми лікування хіміотерапії – у 70 % пацієнтів. Рецидиви відзначали в першому випадку в 25 %, в другому – у 10 % випадків на фоні збільшення тривалості життя вдвічі, медіани тривалості життя – з 6 до 12 місяців, відсотка виживаності (до року – з 50 до 65 %, більше 12 місяців – з 15 до 50 %), безметастазного періоду – з 3 до 9 місяців у разі тривалості його з 6 до 12 місяців [9].

Отже, пухлині процеси у собак та котів є досить поширеними, досить часто перебігають у злоякісній формі та завжди потребують оперативних методів лікування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багаєва Е.А. Опухоли молочных желез собак, этиология, TNM классификация и методы лечения./ Е.А. Багаєва, Е.В. Давыдов. – Общеуниверситетская научная конференция молодых учёных и специалистов «День науки». Отв.ред. к.э.н., доц. А.А. Тихомиров. – М.: МГУПП, 2016. – 14с.
2. Борисевич Б.В. Особливості пухлинного росту при аденокарциномі молочної залози кішок./ Б.В. Борисевич, В.В. Лісова, А.В. Кравченко. – Вісник ЖНАЕУ №2(50), т.1,2015
3. Мамчук Н.А. Моніторинг пухлинних захворювань дрібних тварин./ Н.А. Мамчук. – Інститут біології тварин УААН. 25
4. Виговська К.Л. Диференційна діагностика пухлин молочних залоз у кішок./ Виговська К.Л. – Вісник Полтавської державної аграрної академії, №1,2013.
5. Зон Г.А. Результати діагностики пухлин собак в м.Суми./ Г.А. Зон, П.Б. Івановська, М.В. Доб'я. – Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Ветеринарна медицина», випуск 9(33),2013.
6. Самойлюк В.В. Особливості лікування новоутворень молочних залоз із ознаками вираженого запалення у собак. / Самойлюк В.В., Білий Д.Д., Шевченко Є.Є. // Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. – 2014. – Т.2., №3.
7. Брода Н.А. Видові та вікові особливості пухлинних захворювань дрібних домашніх тварин / Н.А. Брода // Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З.Гжицького. - 2010. – Том 12 - №2, Ч-1.
8. Мисак А.Р. Особливості хірургічного видалення пухлин молочної залози у сук./ А.Р. Мисак. – Біологія тварин,ЛНУВМБТ ім. С.З. Гжицького, т.12, №2. – 2014.
9. Рубленко М.В. Ефективність оперативного втручання за злоякісних новоутворень молочної залози у собак./ М.В. Рубленко, Д.Д. Білий. – Науковий вісник ветеринарної медицини . Збірник наукових праць. Випуск 10(99). – Біла Церква,2012.

УДК 614.9:619

ТАРИЦЯ В.Д., магістрант

Науковий керівник – **СМЕЛЬЯНЕНКО О.В.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail emel_79@ukr.net

ХАРАКТЕРИСТИКА ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОГО ПЕРІОДУ ЗА КАСТРАЦІЇ КНУРЦІВ РІЗНОГО ВІКУ

У статті описано характеристика перебігу післяопераційного періоду у кнурці, при цьому враховували загальний стан тварини та загоєння рани. Кастраційні рани, як і будь-яке запалення в організмі свиней